

Nr 9.*Utlåtande i anledning av väckta motioner om höjning av moderskapspenningen och moderskapshjälpen.*

Andra lagutskottet har till behandling förehaft tre inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nämligen

inom *första* kammaren

nr 303 av fru *Sjöström-Bengtsson*, samt

inom *andra* kammaren

nr 64 av fru *Nilsson* och

nr 393 av fru *Johansson* i Norrköping *m. fl.*

I motionerna I: 303 och II: 393, vilka äro likalydande, hemställes »att riksdagen måtte besluta om sådan ändring av gällande författningar, att moderskapspenningens belopp höjes till 150 kronor och moderskapshjälpens till 250 kronor».

I motionen II: 64 föreslås »att riksdagen måtte besluta att moderskapspenningen, som nu utgår med 75 kronor, höjes till 150 kronor».

Beträffande de skäl, som av motionärerna åberopats till stöd för dessa yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna.

Inledning.

Hjälppormerna moderskapspenning och moderskapshjälp fingo sin nuvarande utformning 1937. Från och med år 1913 hade emellertid statsbidrag utgått till sjukkassor, vilka meddelat moderskapshjälp. 1931 utökades denna hjälpform avsevärt och samtidigt infördes såsom en komplettering av moderskapshjälpen rätt till bidrag — moderskapsunderstöd — för de kvinnor, som ej voro sjukförsäkrade och som behöfde hjälp till lindrande av de med barnsbörd förenade kostnaderna. Rätten till moderskapsunderstöd byggde sålunda i princip på behov.

I *propositionen nr 38 till 1937 års riksdag* framlades förslag till reform av den samhälleliga hjälpen vid barnsbörd. Förslagen avsågo att efter två skilda linjer bereda ökat ekonomiskt stöd åt barnaföderskor. Sålunda inneburo förslagen dels reformering av sjukkassornas moderskapshjälp och moderskapsunderstöden och dels införande av en särskild hjälpform för nödställda mödrar, mödrahjälp. Det enligt de i *propositionen* angivna rikt-
1 — *Bihang till riksdagens protokoll 1953. 9 saml. 2 avd. Nr 9—11.*

linjerna reformerade moderskapsunderstödet skulle benämnas moderskapspenning.

Riksdagen antog i huvudsak de i propositionen framlagda förslagen.

Hjälpformernas nuvarande utformning.

Moderskapspenning.

Jämlikt *förordningen den 11 juni 1937 (nr 338; ändr. nr 552/1940, 229/1944, 765/1944 och 201/1949)* om moderskapspenning skall av statsmedel utgå moderskapspenning med ett belopp av 75 kronor till kvinna, som till lindrande av de med barnsbörd förenade kostnader är i behov därav. Kvinna äger dock ej rätt till moderskapspenning vid barnsbörd, som berättigar henne till moderskaphjälp från erkänd sjukkasse. Behov av moderskapspenning skall, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, anses föreligga, om för kvinnan eller, där hon är gift och sammanlever med sin man, för makarna tillsammans vid senaste taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt icke upptagits beskattningsbar inkomst uppgående till minst fyra tusen kronor. Har den beskattningsbara inkomsten upptagits högre än nu sagts men äro med hänsyn till ändrade förhållanden eller eljest omständigheterna särskilt ömmande, må ock behov av moderskapspenning anses vara för handen. Rätten till moderskapspenning prövas och moderskapspenning utbetalas av centralsjukkassan för den ort, där kvinnan är bosatt, eller, efter överenskommelse med centralsjukkassan, av vederbörande lokalsjukkasse. Ersättning för utgivna moderskapspenningar äger centralsjukkassan att månadsvis utbetomma av tillsynsmyndigheten för erkända sjukkassar, d. v. s. pensionsstyrelsen.

Beträffande avvägningen av moderskapspenningens belopp verkställde *befolkningskommissionen*, vars betänkande angående moderskapspenning och mödrahjälp (SOU 1936: 15) låg till grund för 1937 års reform, vissa approximativa beräkningar av de extra kostnader, som regelmässigt för-anledas av barnsbörd. Kommissionen anförde härom:

Kommissionen har kommit till det resultatet, att kostnaderna i runt tal synas kunna uppskattas till minst 100 kronor, varvid kommissionen räknat med följande utgiftsposter:

Resekostnader antingen för barnaföderskan till och från förlossningsanstalten eller för barnmorskan till och från barnaföderskan. Dessa kostnader torde för flertalet kvinnor kunna beräknas till omkring 10 å 20 kronor.

Hemhjälp, innefattande dels full hjälp under den tid, då barnaföderskan är frånvarande eller sängliggande i hemmet — i regel tio dagar — dels tillfällig hjälp med tyngre sysslor under två veckor före och två veckor efter förlossningen. Efter en dagskostnad av två kronor torde kostnaden härför böra beräknas till omkring 30 kronor.

Utrustning åt barnaföderskan, såsom lämplig gördel och klänning för sluttet av havandeskapsperioden, samt *sängutrustning och småkläder åt barnet*,

varför kostnaderna torde lågt räknat böra uppskattas till 50 å 60 kronor.

Kostnaderna för sängutrustning och småkläder åt barnet ställa sig givetvis högre, när fråga är om det första barnet än ett följande, men detta torde uppvägas av att hemhjälp i sådant fall bör kunna ordnas med mindre kostnad.

Enligt kommissionen borde moderskapspenningen givas en storlek, som i allmänhet kunde antagas täcka rimliga minimikostnader i anledning av barnsborßen. Kommissionen anförde vidare:

Kommissionen hade helst sett, att moderskapspenningen hade kunnat bestämmas till det belopp, vartill utgifterna approximativt och i genomsnitt synas kunna lägst uppskattas, eller 100 kronor. Emellertid anser kommissionen med hänsyn till de betydande kostnader, som en moderskapspenning av denna storlek skulle komma att kräva, av statsfinansiella skäl icke möjligt att för närvarande föreslå en sådan moderskapspenning utan vill i stället förorda, att densamma bestämmas till 75 kronor, ett belopp, som i varje fall täcker större delen av kostnaderna.

Föredragande departementschefen yttrade härom i *propositionen nr 38*, varigenom förslaget till nuvarande bestämmelser förelades *1937 års riksdag*:

»Det föreslagna beloppet, mot vilket endast enstaka erinringar framställt, synes mig vara väl avvägt. Från ett par håll har visserligen förordats höjning till 100 kronor. Stockholms barnavårdsnämnd har för sin del ifrågasatt en väsentlig höjning med hänsyn till att kostnaderna beräknats för lågt åtminstone för de dyrare orterna eller alternativt, att understödet måtte bestämmas i anslutning till dyrortsgrupperingen. Länsstyrelsen i Västerbottens län åter har ansett, att understödet med hänsyn till de större resekostnaderna borde sättas högre för landsbygden än för städerna. Givet är, att ett belopp av 75 kronor betraktat såsom sådant har ett mindre värde å en dyrort som Stockholm än å landsbygden i allmänhet. I och för sig finnas därför skäl för beloppets bestämmande i anslutning till dyrortsgrupperingen. Emellertid synes det mig riktigare att utgå från kostnaderna för tillgodoseendet av de med understödet avsedda ändamålen — resor, hemhjälp, utrustningspersedlar och anstaltsvård. Vad först angår resor, torde kostnaden härför i städer och större samhällen, där barnmorska eller förlösningsanstalt finnes, uppgå till ett mycket ringa belopp, medan samma kostnad för en kvinna å landsbygden kan komma att stiga till en rätt avsevärd summa allt efter avståndet till barnmorska eller anstalt. Kostnaden för hemhjälp åter torde i stort sett variera i anslutning till dyrortsgrupperingen. Utrustningskostnaderna liksom vårdkostnaden lära slutligen icke kunna påverkas av kvinnans bosättningsort. Då sistnämnda kostnader sålunda kunna betraktas som lika för alla och de drygare resekostnaderna å landsbygden i huvudsak torde kunna anses uppvägdas av minskade utgifter för hemhjälp samt omvänt de större kostnaderna för hemhjälp å de dyrare orterna av obetydliga reseutgifter, synes mig lika litet finnas skäl för att bestämma understödet till ett större belopp å dyrorterna som att sätta de högre för landsbygdens befolkning. Erinras må även, att moderskapsunderstödet också enligt nu gällande bestämmelser utgår med ett fixt belopp. Jag biträder därför förslaget, att understödet fastställas till ett för alla lika belopp och, då jag anser den av kommissionen föreslagna höjningen lämplig och skälig, förordar jag understödets bestämmande till 75 kronor.»

Andra lagutskottet, vars utlåtande nr 38 godkändes av riksdagen, avstyrkte ett i en motion framfört förslag om höjning av moderskapspenningen till 100 kronor och fann i likhet med departementschefen beloppet 75 kronor väl avvägt.

Moderskapshjälp.

Enligt 32 § kungl. förordningen den 26 juni 1931 om erkända sjukkassar skall centralsjukkassa vid barnsbörd utgiva moderskapshjälp åt kvinnlig medlem, som omedelbart före barnsbörden varit medlem av erkänd sjukkassa under oavbrutet minst tvåhundra och trettio dagar, eller, om hon återinträtt inom den tiden, varit medlem av kassan under samma tid före utträdet. Moderskapshjälp utgår med ett belopp av etthundratio kronor. Centralsjukkassa kan dock efter medgivande av tillsynsmyndigheten utgiva moderskapshjälp med högre belopp än nyss nämnts. Centralsjukkassa må på ansökan av kvinnlig medlem, som vid tiden för ansökningen varit medlem av erkänd sjukkassa under oavbrutet minst tvåhundra och trettio dagar och som genom intyg av läkare, barnmorska, distriktssköterska eller vid mödra- eller barnavårdscentral anställd sjuksköterska gör sannolikt, att hon befinner sig i havandeskap, längre framskridet än i sjunde månaden, såsom förskott å henne tillkommande moderskapshjälp omedelbart utbetala sextio kronor.

Statsbidrag utgår med 75 kronor för varje barnbördsfall, för vilket centralsjukkassa utgivit moderskapshjälp.

Beträffande avvägningen av det belopp, vartill moderskapshjälpen bestämts, är att märka att *befolkningskommissionen* i betänkandet angående moderskapspenning och mödrahjälp föreslog att sjukkassornas skyldighet att meddela moderskapshjälp skulle upphävas.

Socialstyrelsen kritiserade i yttrande över betänkandet kommissionens förslag i denna del och meddelade de riktlinjer för sjukkassornas moderskapshjälp, vilka blevo vägledande för 1937 års lagstiftning i ämnet. Styrelsen berörde härvid även avvägningen av de belopp, vartill hjälpen borde fastställas.

Vad beträffade storleken av den framtida av sjukkassorna meddelade moderskapshjälpen, syntes denna lämpligen kunna fastställas till ett belopp av 100 kronor, varigenom understödet skulle motsvara de av kommissionen beräknade minimikostnaderna vid barnsbörd, som understödet skulle vara avsett att täcka. Ifrågasättas kunde emellertid även, om icke beloppet borde höjas till 110 kronor, varigenom täckning jämväl erhöles för den kostnad, som barnaföderskor enligt förslaget normalt skulle få utgiva i legosängsavgift vid vård å förlossningsanstalt. Om minimibeloppet av moderskapshjälpen bestämdes på angivet sätt i författningen, syntes där också böra stadgas frihet för centralsjukkassa att genom bestämmelse i stadgarna utfästa ett högre belopp, lika för alla kvinnliga medlemmar.

Då moderskapspenningen skulle utgöra ett fixt engångsbelopp, borde i överensstämmelse därmed även statsbidraget utgå med ett fixt engångsbelopp för varje av kassan meddelad moderskapshjälp. Detta bidrag av statsmedel till meddelad moderskapshjälp borde då utgå med samma belopp som det statliga moderskapsunderstödet. Sattes detta, såsom föreslagits, till 75 kronor, bleve följaktligen statsbidraget lika med 75 kronor för varje utgiven moderskapshjälp. Detta finge i sin tur till följd, att om moderskapshjälpen bestämdes till 110 kronor, avgift måste upptagas av medlemmarna motsvarande ett understöd av 35 kronor, vilket belopp då representerade självhjälpsmomentet i försäkringen. Avgiften i fråga beräknades för ett område med medelstor frekvens av barnbördsfall till 75 öre för år.

Föredragande departementschefen uttalade i *propositionen nr 38* följande angående moderskapshjälpens belopp.

»I fråga om det belopp, vartill moderskapshjälpens totalbelopp, d. v. s. statsbidraget jämte det på avgifterna grundade understödet, bör bestämmas, har socialstyrelsen förordat 100 eller 110 kronor. Med hänsyn till moderskapsunderstödet storlek anser jag ej tillrådligt att sätta beloppet lägre än till 110 kronor. Härigenom skulle dock självhjälpsmomentet komma att inskränkas till 35 kronor, medan det för närvarande utgör i genomsnitt för flertalet kvinnor omkring 45 kronor. Möjlighet till viss differentiering synes lämpligen böra beredas genom att stadga rätt för centralsjukkassa att efter tillsynsmyndighetens medgivande bestämma högre belopp än 110 kronor, givetvis dock utan rätt till högre statsbidrag än förut angivna 75 kronor.»

Riksdagen antog propositionens förslag i denna del.

Utredningar efter 1937 m. m.

Socialvårdskommittén framlade i sitt betänkande XII med utredning och förslag angående moderskapsbidrag (SOU 1946: 23) ett genomgripande förslag till reform av samhällets stödåtgärder vid havandeskap och barnsbörd. Moderskapsbidraget var avsett att ersätta alla de nuvarande ekonomiska hjälpformerna i samband med moderskap, nämligen moderskapshjälpen, moderskapspenningen och mödrahjälpen. Moderskapsbidrag skulle utgå utan vare sig behovs- eller inkomstprövning. För täckande av de av barnsörden vållade kostnaderna skulle därigenom komma att utgå bidrag i regel med avsevärt högre belopp än enligt nuvarande ordning. Därjämte skulle emellertid moderskapsbidrag inrymma något som nu väsentligen saknas, nämligen viss ersättning för inkomstbortfall för förvärvsarbetande kvinna.

Betänkandet har icke föranlett proposition till riksdagen.

Frågan om den ekonomiska hjälpen till mödrar vid havandeskap och barnsbörd togs ånyo upp när *1951 års utredning om arbetslöshetsförsäkringen* tillkallades. Departementschefen, statsrådet Sträng, uttalade i direktiven bland annat:

Frågan om en reform av de ekonomiska hjälpformerna vid havandeskap och barnsbörd har under flera år tillbaka stått på dagordningen. Vid de olika överväganden som därvid gjorts har även framkommit tanken att utbygga arbetslöshetsförsäkringen för att bereda barnaföderskor skydd mot inkomstbortfall. Därvid har närmast varit fråga om en form av daghjälp vid havandeskap jämte familjetillägg efter regler i nära anslutning till vad som gäller för daghjälp med tillägg vid arbetslöshet. Det kan nämnas, att ett dylikt förslag framförts bl. a. i en motion till 1950 års riksdag (II:188). Sammansatta stats- och andra lagutskottet, som behandlade motionen, förklarade i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 2, att förslaget vore beaktansvärt men att motionen icke borde föranleda någon åtgärd, innan Kungl. Maj:t tagit slutlig ställning till frågan om socialvårdskommitténs år 1946 framlagda förslag om moderskapsbidrag. Nyssnämnda förslag och åtskilliga i anslutning därtill gjorda framställningar äro föremål för prövning inom socialdepartementet. Utan att i detta sammanhang ställning toges till hur hithörande spörsmål generellt böra lösas synes det lämpligt att vid översynen av arbetslöshetsförsäkringen frågan om möjligheterna att inom denna försäkrings ram bereda förvärvsarbete för kvinnor skydd mot inkomstbortfall vid barnsbörd närmare undersökes.

Utredningen väntas inom den närmaste tiden komma att upptaga berörda problem till behandling.

Socialförsäkringsutredningen tillkallades enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 december 1951 för att inom socialdepartementet biträda med utredning angående översyn av bestämmelserna rörande den allmänna sjukförsäkringen m. m.

I direktiven anförde statsrådet Sträng bland annat:

Vid den utredning, som jag sålunda anser böra komma till stånd, bör också ett annat spörsmål bli föremål för omprövning, nämligen frågan om den samhällseliga hjälpen vid havandeskap och barnsbörd. De nuvarande erkända sjukförsäkrarna lämna som bekant vid barnsbörd moderskapsbidrag till sina medlemmar. Hjälpen uppgår i regel till 125 kronor för varje fall, varav staten bidrager med 75 kronor. Genom sjukförsäkrarnas förmedling utbetalas efter inkomstprövning även moderskapsbidrag om 75 kronor åt barnaföderskor, som icke äro sjukförsäkrade medlemmar. Denna hjälpform finansieras helt av statsmedel. Vid sidan av nu nämnda båda hjälpformer finnes en tredje hjälpform, kallad mödranhjälp. Denna hjälp, som bekostas helt av staten, har karaktär av understöd och utgives kontant eller i naturform efter en ingående behovsprövning. Hjälpens maximibelopp är 400 kronor eller vid flerbörd 500 kronor. Mödranhjälpsverksamheten organiseras lokalt av barnvårdsnämnderna ävensom av särskilda mödranhjälpsnämnder, en för varje länstingsområde och varje stad som ej deltagit i landsting.

Vid sjukförsäkringsreformens beslutande upptogs icke frågan om hjälpen vid havandeskap och barnsbörd. Anledningen härtill var att Kungl. Maj:t vid den tidpunkten ännu ej varit i tillfälle att taga ställning till socialvårdskommitténs förut berörda, år 1946 avlämnade betänkande med förslag rörande olika ekonomiska stödåtgärder vid havandeskap och barnsbörd. Nämnda förslag liksom ett av 1941 års befolkningsutredning år 1945 avgivet förslag i ämnet bygger i fråga om hjälpverksamhetens anordnande på sjukförsäkringsreformen.

Socialvårdskommitténs nu ifrågavarande förslag blev vid remissbehandlingen utsatt för åtskillig kritik; i remissyttrandena bröto sig meningarna mycket starkt angående de riktlinjer som man borde följa vid en — i yttrandena allmänt önskad — revision av denna gren av den sociala hjälpverksamheten.

Sedermera har detta problem aktualiserats vid olika tillfällen. Sålunda har saken tagits upp av olika kvinnoorganisationer i framställningar till chefen för socialdepartementet. Vidare har frågan behandlats av 1950 års besparingsutredning i en till Kungl. Maj:t förra året avgiven promemoria.

Den 1 november innevarande år erhöll jag Kungl. Maj:ts bemyndigande att tillkalla utredningsmän för att inom socialdepartementet biträda med översyn av bestämmelserna rörande den frivilliga statsunderstödda arbetslöshetsförsäkringen. I direktiven för utredningen framhöll jag, att det syntes lämpligt att vid nämnda översyn frågan om möjligheterna att inom arbetslöshetsförsäkringens ram bereda förvärvsarbetande kvinnor skydd mot inkomstbortfall vid barnsbörd närmare undersöktes.

I samband med den nu aktuella utredningen bör prövas i vad mån den samhälleliga hjälpen vid havandeskap och barnsbörd bör sammankopplas med sjukförsäkringen, och det bör undersökas om det ej är möjligt att få till stånd en enhetligare samt mera rationell och effektiv ordning på detta område. I vad frågan avser skydd för de förvärvsarbetande mot inkomstbortfall bör naturligen samarbete ske mellan ifrågavarande utredning och den förenämnda utredningen rörande arbetslöshetsförsäkringen.

Utredningen avser att inom den närmaste tiden gripa sig an frågan om hjälpen vid havandeskap och barnsbörd.

Moderskapspenningens och moderskapshjälpens belopp berördes vid 1952 års riksdag av statsrådet Sträng i hans svar på fråga av fru Västberg om vilka åtgärder som vidtagits eller planerats i syfte att snarast infria regeringens löfte att de sociala förmånernas realvärde skulle återställas. Statsrådet yttrade därvid följande.

Inkomstgränsen fastställdes senast 1949 till 4 000 kronor beskattningsbar inkomst. Någon höjning av denna gräns eller av bidragsbeloppet har icke planerats med hänsyn till den nyssnämnda omprövning av hjälpen vid moderskap som pågår inom socialförsäkringsutredningen och utredningen rörande arbetslöshetsförsäkringen. Avvägningen av hjälpbeloppet får ses mot bakgrunden av övriga bidrag till barnkostnaderna som införts under senare år. Därtill kommer att de allra flesta har eller lätt kan få tillgång till moderskapshjälp.

Moderskapshjälpen erhålles genom sjukförsäkringen utan inkomstprövning. Beloppet skall enligt 1937 års alltjämt gällande beslut vara lägst 110 kronor och är i allmänhet 125 kronor. Beträffande ändring av reglerna för denna hjälpform gäller vad som nyss sagts om moderskapspenningen.

Departementschefen, statsrådet Sträng, har i *statsverkspropositionen 1953* i samband med de under femte huvudtiteln för budgetåret 1953/54 gjorda anslagsäskandena uttalat, att han förutsätter, att moderskapshjälp och moderskapspenning under budgetåret utgår enligt oförändrade grunder.

Utskottet.

Den samhällseliga hjälpen vid havandeskap och barnsbörd utgår för närvarande främst i tre former, moderskapspenning, moderskapshjälp och mödrahjälp. Den sistnämnda hjälpformen kompletterar de båda förstnämnda. Med mödrahjälpen avses sålunda att efter individuell behovsprövning tillgodose hjälpbehov, som icke tillfredsställes genom moderskapspenning eller moderskapshjälp.

Moderskapspenning utgår med 75 kronor. Moderskapshjälpen skall utgivas med minst 110 kronor. Beloppen ha sedan de bestämdes 1937 icke undergått någon förhöjning. De flesta sjukkassorna begagna dock möjligheten att utbetala moderskapshjälp med högre belopp, i allmänhet 125 kronor.

Genom att beloppen sedan så lång tid tillbaka kvarstå oförändrade ha de — såsom i motionerna påtalas — mist en avsevärd del av sitt värde. Däremot har mödrahjälpen efter hand förbättrats. Ursprungligen utgjorde dess maximibelopp 300 kronor. 1944 höjdes maximigränsen med hänsyn till de inträffade prisstegringarna. Riksdagen har i år åter antagit förslag till uppräknings av mödrahjälpens högsta belopp. Därmed kommer mödrahjälpen att utgå högst med 600 kronor eller vid flerbörd med 800 kronor. Den genomförda höjningen är i första hand betingad av de ökade levnadskostnaderna. Ökningen går emellertid något utöver vad som motsvarar den sedan 1944 inträdda prisstegringen och innebär således även en effektivisering av hjälpen.

Den framtida utformningen av samhällets hjälp åt mödrar vid havandeskap och barnsbörd står, såsom ovan redogjorts för, inför snar utredning. Härvid komma frågor om effektivisering av hjälpen och i samband därmed spörsmål om dess inriktning att övervägas. Med hänsyn härtill och då för de sämst ställda mödrarna mödrahjälpen numera får anses tillfredsställa de mest trängande behoven anser sig utskottet icke böra tillråda, att riksdagen nu tager upp frågor om partiella förbättringar på detta område.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A. att motionerna I: 303 och II: 393, såvitt motionerna avse moderskapspenning, och motionen II: 64 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

B. att motionerna I: 303 och II: 393, såvitt motionerna avse moderskapshjälp, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 12 mars 1953.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Norman, Sten, Nils Elowsson, Sunne*, Nerman, fru Svenson*, herrar Ahlberg* och Nils Theodor Larsson*;

från andra kammaren: fru Johansson i Norrköping, fru Västberg, herr Hagård*, fru Sandström, herrar Lundberg, Bengtsson i Varberg, Königson och Larsson i Hedenäset.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av fru *Johansson* i Norrköping, som ansett, att utskottets utlåtande bort ha följande lydelse:

Samhällets hjälp — — — (lika med utskottet) — — — eller moderskapshjälp.

Moderskapspenning utgår — — — (lika med utskottet) — — — 125 kronor.

På skilda områden av socialvården ha under senare år åtgärder vidtagits i syfte att återställa de sociala förmånernas realvärde.

De båda hjälpformer det nu gäller ha inte undergått någon förbättring sedan de genomfördes och giva således inte alls den hjälp som avsågs vid genomförandet. Det är därför angeläget, att denna hjälp till barnaföderskorna återföres till sitt realvärde. Att en utredning inom närmaste tiden kommer att syssla med dessa frågor bör inte hindra en nödvändig förbättring.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av förevarande motioner I: 303 och II: 393 samt II: 64 måtte besluta att för sin del antaga följande förslag till

I) Förordning

angående ändrad lydelse av 32 § förordningen den 26 juni 1931 (nr 280) om erkända sjukkassor.

Härigenom förordnas, att 32 § förordningen den 26 juni 1931 om erkända sjukkassor skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

32 §.

Centralsjukkassa skall — — — — — samma tid.

Moderskapshjälp utgår med ett belopp av *etthundratio* kronor; dock må centralsjukkassa efter medgivande av tillsynsmyndigheten utgiva moderskapshjälp med högre belopp än nyss nämnts.

Moderskapshjälp utgår med ett belopp av *tvåhundrafemtio* kronor; dock må centralsjukkassa efter medgivande av tillsynsmyndigheten utgiva moderskapshjälp med högre belopp än nyss nämnts.

Centralsjukkassa må — — — — — sextio kronor.

Där till — — — — — utbekomma beloppet.

Moderskapshjälp må — — — — — stycket sägs.

Denna förordning skall träda i kraft den 1 juli 1953; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola äga tillämpning i fråga om barnsbörd, som inträffat före nämnda dag.

2) Förordning

angående ändrad lydelse av 1 § förordningen den 11 juni 1937 (nr 338) om moderskapspenning.

Härigenom förordnas, att 1 § förordningen den 11 juni 1937 om moderskapspenning skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

1 §.

Moderskapspenning enligt denna förordning skall av statsmedel utgå med ett belopp av *sjuttiofem* kronor till kvinna, som till lindrande av de med barnsbörd förenade kostnader är i behov därav.

Moderskapspenning enligt denna förordning skall av statsmedel utgå med ett belopp av *etthundrafemtio* kronor till kvinna, som till lindrande av de med barnsbörd förenade kostnader är i behov därav.

Denna förordning skall träda i kraft den 1 juli 1953; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola äga tillämpning i fråga om barnsbörd, som inträffat före nämnda dag.